

Plan för arbetet mot kränkande behandling och diskriminering

Plan

Anger en tydlig beskrivning om vad och när något ska göras samt vem som ansvarar för genomförandet.

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Kartläggning av risker	3
2.1	Uppföljning föregående läsårs åtgärder	3
2.2	Nuläge	4
3	Analys av orsaker	6
4	Översikt och Planering av åtgärder	8
5	Implementering av planen	9
6	Rutiner för att åtgärda befarade kränkningar	9
6.1	Arbetsgång vid befarad kränkning vuxen-barn	11
	Bilagor	13
	Bilaga 1 – Konsekvenstrappa	13
	Bilaga 2	14
	Bilaga 3 - Relevant lagstiftning	15
	Skollagen (2010:800)	15
	Diskrimineringslag (2008:567)	15
	Barnkonventionen	17

1 Inledning

Enligt skollagen 1 kap. 4 § är ett syfte med utbildning att ”..främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.” Detta anknyter till flera artiklar i barnkonventionen som beskriver barnets rätt till utveckling och lärande. I denna plan fokuseras särskilt artiklarna 2, 3, 6, 12, 13, 19, 28 och 29. Artiklarna handlar om att barns bästa ska beaktas, att barn har rätt till utveckling och lärande, samt att barn ska skyddas från olika former av diskriminering, fysiskt och psykiskt våld. I förskolan och skolan ska barn lära sig sina rättigheter, både genom kunskap om dessa rättigheter men också genom att se dem praktiseras. Därför är rutiner och riktlinjer för hur man arbetar med kränkande behandling och diskriminering i förskolan och skolan bara en del av ett större demokratiskt uppdrag som även innefattar ett systematiskt främjande och förebyggande arbete (Skolverket, 2019). Detta dokument syftar till att tydliggöra huvudmannens och förskolans/skolans ansvar när det gäller de främjande, förebyggande och åtgärdande aktiviteter som ska ske gällande diskriminering och kränkande behandling

Folkasboskolans verksamhet utformas i överrensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och grundar sig i både Skollagen (2010:800) och Diskrimineringslagen (2008:567). Varje år gör skolan en plan för hur vi ska arbeta mot kränkande behandling och diskriminering för att på ett strukturerat sätt kunna motverka alla former av kränkningar och diskriminering.

Folkasboskolan ska tillhandahålla en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Det uppnås när personal och elever både i ord och handling visar respekt för allas lika värde oavsett såväl kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder som andra omständigheter som gäller den enskilde som person.” (Skolverket, 2019)

2 Kartläggning av risker

2.1 Uppföljning föregående läsårs åtgärder

För att minska antalet kränkningar, innebar flera av förra läsårets åtgärder ett aktivt arbete kring skolans värdegrundsord TORA (trygghet, omtanke, respekt och ansvar). Vid skolstarten fick eleverna delta i vad skolan valt att kalla ”likvärdig skolstart”.

Under den likvärdiga skolstarten får samtliga elever på skolan mötas av en gemensam struktur under skolans första dagar, med fokus på värdegrund,

samarbete och ordningsregler. Eleverna får även se en film där medlemmar från skolans trygghetsteam presenterar sig, vilket bidrog till att elever lättare kunde känna igen personerna i trygghetsteamet.

Arbetet kring värdegrundsorden har sedan genomsyrats såväl i undervisning som i det dagliga arbetet kring eleverna, vilket synliggörs i skolans trygghetsenkäter, där flera elever upplever att de känner sig trygga på skolan och känner att de har någon vuxen att prata med. Under läsåret har också en av åtgärderna varit att arbeta enligt modellen Trygghetscirkeln. En annan åtgärd som arbetats med under läsåret är arbetet med skolans konsekvenstrappa (se bilaga 1). Skolan har också arbetat kontinuerligt med att utveckla arbetet kring ledarskapet i klassrummet, förtroendefulla relationer och studiero. Effekterna av föregående läsårs åtgärder har varit goda. Det märks i trygghetsenkäter för elever och vårdnadshavare, skolinspektionsenkät för studiero samt diskussioner under elevråd.

Under föregående läsår arbetade skolans trygghetsteam kontinuerligt med att skyndsamt följa upp de inkomna ärendena i kommunens ärendeportal i Drafit. Trygghetsteamet leds av Rektor, som tillsammans med representanter från skolans alla stadier, har en stående mötestid varje fredag för att checka av så att ärendena utreds skyndsamt.

Under förra läsårets uppfattades skolans omklädningsrum och duschrum som en otrygg plats för många av våra elever och flertalet kränkningar inträffade där. I vårt analyserade nuläge kan vi dock se en stor förändring, där dessa utrymmen inte längre kommer upp som otrygga platser. Vi kan också se att kränkningarna i korridorer har minskat.

2.2 Nuläge

Folkasboskolan har cirka 350 elever från förskoleklass upp till åk: 9. Varje klass har två mentorer, vilket öppnar upp möjligheten för lärarna att dela klassen i mindre grupper, vilket vi har sett gynnat både elevernas kunskapsresultat, men också elevernas trygghet och delaktighet (Se enkät). På lågstadiet är samtliga lärare ute med eleverna på rasterna, vilket också görs ur ett hälsofrämjande perspektiv.

Skolan har ett trygghetsteam, där representanter från samtliga stadier, fritids och rektorer träffas en gång i veckan. Trygghetsteamets främsta uppgift är att arbeta hälsofrämjande och förebyggande för att i god tid kunna fånga upp eventuella risker, men också skyndsamt arbeta utifrån det åtgärdande arbetet vid eventuell kränkning.

På Folkasboskolan arbetar vi aktivt med värdeorden TORA (trygghet, omtanke, respekt och ansvar) i samtliga årskurser. Orden ska genomsyra hela skolans verksamhet, där grunden läggs i förskoleklass för att sedan följa en elevs hela skolgång fram till åk: 9. Vid terminsstart går pedagogerna igenom varje bokstav var för sig och lägger stor vikt vid diskussion och reflektion vid varje ord.

Skolan är även med i SISUS rörelsesatsning som syftar till att förbättra folkhälsan, välbefinnandet och skolresultaten. För att främja sammanhållning, rörelse och samspel har även skolans elevcoacher s k "hallverksamhet" i idrottshallen efter skoltid, för elever i åk: 7–9.

Folkasboskolan ska genomsyras av trygghet, omtanke, respekt och ansvar, vilket också är grunden för vårt hälsofrämjande arbete på skolan, tillsammans med ett gott ledarskap i klassrummet och goda relationer. Det innebär också att all personal på skolan tar ett gemensamt ansvar för att motverka all form av eventuella kränkningar och trakasserier. På vår skola ska alla elever känna sig trygga och bemötas av respekt.

Det hälsofrämjande arbetet syftar till att tydligt förankra respekten för alla människors lika värde samt utveckla en skolmiljö där alla elever känner delaktighet, trygghet och utveckling.

Ett gott ledarskap i klassrummet och goda relationer är grunden för vårt hälsofrämjande arbete. Efter genomförda trygghetsenkäter Därför är läsårets övergripande mål för hela skolan:

- Studiero
- Delaktighet
- Ledarskap
- Utmaningar utifrån kunskapsnivå
- Närvaro

Utifrån skolans trygghetsenkäter kan det utläsas att de flesta eleverna känner sig trygga på skolan och känner att de har en vuxen på skolan att prata med, dock finns det fortfarande en del elever som inte känner att de har någon vuxen på skolan att vända sig till. I år har skolan även genomfört särskilda enkäter för fritidshemmet, både för elever och vårdnadshavare, för att få fatt på utvecklingsområden under fritids. Över lag trivs alla elever på fritids mycket bra och de känner sig trygga, vilket också motsvarar vårdnadshavarnas uppfattning.

Det som framkommer i enkäterna är att vissa ställen på skolan upplevs som otrygga. Dessa platser varierar beroende på vilket stadium eleverna går i. De yngre eleverna upplever att det är otryggt på skolgården, framför allt vid skogen och vid buskarna. De äldre beskriver inga specifika ställen de upplever som otrygga. Det framkom även att högstadiet upplevs som en mindre trygg plats av vissa mellanstadieelever och utrymmet där mellanstadieeleverna har sina skåp.

Nedan finns statistik hämtad direkt från Drafit. Där kan vi se att det finns en tydlig koppling mellan de svar som framkom i skolans trygghetsenkäter och utfallet i statistiken. Det vi kan se skiljer sig från föregående läsår är att det är

färre kränkningar som sker i korridorerna. I dagsläget sker flest kränkningar skolgården och i skogen, vilket också var de platser som framkom i trygghetsenkäterna som otrugga. Vi kan även se att de flesta kränkningar sker i årskurserna 3 och 5. De kränkningar som främst förekommer fysiska och verbala.

Hur och var

Siffrorna avser pågående och avslutade ärenden. Här räknas enbart ärenden som är bedömda som kränkningar enligt skollagen.

Kategorier		Årskurs, utsatt		Platser	
Verbal	31.82% 14	Åk 4	5.56% 2	Skolskjuts	2.33% 1
Fysisk	61.36% 27	Åk 5	22.22% 8	Skolgården	41.86% 18
Trakasserier	2.27% 1	Åk 1	8.33% 3	Annat	9.3% 4
Diskriminering	2.27% 1	Åk 3	38.89% 14	Skogen	18.6% 8
Ej angivet	2.27% 1	Åk 8	8.33% 3	Kapprum	6.98% 3
		Åk 2	5.56% 2	Klassrum	9.3% 4
		Åk 6	5.56% 2	Korridor	6.98% 3
		Åk 7	2.78% 1	Idrottshallen	2.33% 1
		Ej angivet	2.78% 1	Matsalen	2.33% 1

Kön

Siffrorna avser pågående och avslutade ärenden. Här räknas enbart ärenden som är bedömda som kränkningar enligt skollagen.

Utsatt		Utsättare	
Hon	36.11% 13	Hon	2.78% 1
Han	63.89% 23	Han	94.44% 34
		Ej angivet	2.78% 1

Vid analysarbetet kring skolans trygghetsenkäter kan vi se ett tydligt samband mellan svaren i våra trygghetsenkäter samt de inkomna ärendena i Draftit, vilket är en utveckling från föregående års trygghetsplan, då analysen visade på att frågorna i trygghetsenkäterna inte kompletterade Draftit vilket försvårade situationen att sätta in rätt åtgärder skyndsamt.

3 Analys av orsaker

Analysera vilka orsaker finns till de problemområden som ringats in i nulägesbeskrivningen. Kan problemområdena kopplas till diskrimineringsgrunderna, i så fall vilka?

Otryggt mellan stadierna

Folkasboskolan är en f-9 skola där samtliga årskurser delar skolgård och skolbyggnad (dock är skolgården uppdelad mellan stadierna). Trots detta känner sig fortfarande några av de yngre eleverna osäkra/rädda när de möter de äldre eleverna. Detta skapar en viss otrygghet hos våra yngre elever. För att öka sammanhållningen på skolan och motverka "den otrygga känslan" för de yngre behöver skolan fortsätta arbeta med gemensamma aktiviteter och arbete över gränserna - till exempel låta de äldre eleverna läsa för de yngre eleverna.

Otryggt på skolgården och i skogen

Några yngre elever känner sig otrygga på skolgården, speciellt vid platsen som kallas "skogen" och "buskarna". Skolan behöver se över så att de lärare som är rastvärdar rör sig över hela skolgården, så att inget ställe är "obemannat". Eleverna ska känna sig trygga i skolan.

Matsalen

Några elever på F-3 har nämnt matsalen som en otrygg plats. Vi tror att det beror på att det är väldigt många elever som äter samtidigt vilket gör att det uppfattats som trångt. Vi behöver se över klassernas placeringar och hur vi på bästa sätt kan stötta upp för bättre matro.

"Tråkig" skolgård

Flera elever har nämnt i enkäterna att de upplever att skolgården är "tråkig" och att det inte finns saker att göra. Under läsåret 24–25 sker en upprustning av skolgården, vilket vi hoppas kommer leda till en mer lustfylld utemiljö.

Få vuxna ute

Flera elever från åk: 4–9 har nämnt i enkäterna att de upplever att det är få vuxna ute på rasterna. För att trygga upp på rasterna behöver vi utveckla arbetet med rastvärdskap och organisera mer rastverksamhet för att skapa meningsfulla raster.

4 Översikt och Planering av åtgärder

Åtgärder och hälsofrämjande/förebyggande insatser

Risk	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När och med vilka ska uppföljning ske? (elever, personal och vårdnadshavare)
Otrygga elever på skolgården och i skogen	Det ska finnas trygga vuxna under samtliga raster, såväl ute som i korridorer.	Nu	Rektor	Under KUT-dag den 3/2 och 12/6
	Begreppet "rastvakt" måste bytas ut till "rastvärd". De vuxna som är ute på rasterna måste vara aktiva genom att prata med eleverna och skapa relationer, inte bara "vakta".	Nu	Pedagoger	Under KUT-dag den 3/2 och 12/6
	Rastaktiviteter ska genomföras under flera raster i veckan för att stärka sammanhållningen på skolan.	Nu	Pedagoger	Under KUT-dag den 3/2 och 12/6
	Olika aktiviteter och temadagar för att öka samhörigheten på skolan (se årshjul)	Nu	Trygghetsteam	Under KUT-dag den 3/2 och 12/6
Bristande studiero	Likvärdig skolstart	Ht 24	Rektor/ Pedagoger	ALT v.35
	All personal ska få till sig kunskap utifrån Skolverkets Forskningssammanställning inkl stödmaterial från Skolverket kring studiero under APT	24/25	Rektor	APT:r och KUT-dagar 24-25
	Utveckla lärmiljön i samtliga klassrum	24/25	EHT	APT:r och KUT-dagar 24-25
	Trygghetscirkeln	24/25	Rektor	Samtlig personal ska ha gått

	Pilotprojekt – stöd för ledarskap i undervisningen	Vt 25	LG/EHT	Trygghetscirkeln. F-3 och ny personal går under HT 24. Läsårsslut
Bristande pedagogiskt ledarskap	Fortsatt arbete med Jonas Nilsson, den förtroendefulle pedagogen” Pilotprojekt – stöd för ledarskap i undervisningen	24/25 Vt 25	Rektor LG/EHT	Läsårsslut Läsårsslut
Bristfällig elevdelaktighet	Välorganiserade elevråd i samtliga stadier	24/25		Läsårsslut
Kränkningar uppstår.	För att minska antalet kränkningar arbetar skolan ständigt med värdegrundsarbete.	Nu	Rektor, lärare	Uppföljning läsårsslut.
Otrygg miljö i matsalen	Flera elever upplever att det är otryggt i matsalen genom att det är trångt och hög ljudnivå. Därför kommer vi att se över elevgruppernas placeringar samt kolla på eventuella möjligheter till ljuddämpande åtgärder.	Nu	Pedagoger	

5 Implementering av planen

Folkasboskolans trygghetsplan ska vara ett levande dokument som alla elever, personal och vårdnadshavare ska känna till. Planen förankras för personalen under KUT-dagarna i augusti, för att sedan följas upp och utvärderas kontinuerligt under läsåret.

Planen ska gås igenom i samtliga klasser och den ska även gås igenom under elevråd. Personal och vårdnadshavare ska ha tillgång till den digitalt.

6 Rutiner för att åtgärda befarade kränkningar

I Hallsbergs kommun används processverktyget Kränkande Behandling Incident (KBI) på plattformen Drafit. Där blir kränkningssärenden överblickbara och

dokumentation samt arkivering sker där. Arbetsgången vid kännedom om att kränkande behandling skett är följande.

Olika situationer kräver olika lösningar utifrån situationens karaktär.

- När en personal i skolan får en signal om att en elev upplever sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling, kontaktar personalen klassläraren/mentorn. Samtal förs skyndsamt med den elev som upplever sig utsatt.
- Klassläraren/mentorn kontaktar därefter vårdnadshavare till den utsatte och informerar om vad som kommit skolan till känna.
- Klassläraren anmäler händelsen till rektor och arbetslagets trygghetsteamsrepresentant som granskar ärendet tillsammans med klassläraren. Där beslutas också huruvida klassläraren eller trygghetsteamet går vidare i ärendet.
- Rektor anmäler händelsen till huvudman. Vid behov startar dock utredning utan godkännande från huvudman.
- I utredningen förs samtal med alla inblandade elever. Trygghetsteamet eller mentor håller i samtalen. Därefter informeras vårdnadshavarna om samtalen. Utredningen syftar till att klarlägga vad som hänt, och vid konstaterad kränkande behandling/trakasserier vidta lämpliga åtgärder för att beteendet omedelbart ska upphöra.
- Utifrån vad samtalen har gett för information beslutas om lämpliga åtgärder och hur uppföljning ska ske. Åtgärderna fortlöper och utvärderas löpande tills situationen är löst.
- Ärendet avslutas. Elever och vårdnadshavare informeras.

Rutiner för uppföljning

Den personal som ansvarar för utredningen ansvarar även för uppföljningen och utvärderingen. Uppföljningarna ser olika ut beroende på valet av åtgärder. Vanligtvis sker uppföljningsamtal 1 ggr/vecka så länge behovet kvarstår.

Rutiner för dokumentation

Vi följer de rutiner för anmälan och dokumentation som finns i Hallsbergs kommun.

1. anmälan från personal till rektor via Draftit
2. anmälan från rektor till huvudman går via Draftit
3. beslut kommer från huvudman att inleda utredning
4. utredning påbörjas och genomförs och dokumenteras i Draftit.
5. rektor skickar en slutredovisning till huvudmannen via Draftit.
6. huvudmannen godkänner utredningen och skickar tillbaka till rektor via Draftit.
7. Rektor arkiverar ärendet i Draftit.

Ansvarsförhållande

Huvudman (Hallsbergs kommun) är ytterst ansvarig för att utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på skolan. På Folkasboskolan utreds ärenden på delegation av personal på skolan. Det kan vara rektor, representanter ur Trygghetsteamet, elevhälsan eller mentorer/klasslärare. Situationen runt händelsen, inbördes relationer och kränkningens art avgör vem/vilka som är bäst lämpade att genomföra utredning och ansvara för åtgärder och uppföljning.

6.1 Arbetsgång vid befarad kränkning vuxen-barn

Arbetsgång vid befarad kränkning, vuxen-barn Enligt 6 kap. 9 § i skollagen får huvudmannen eller personalen inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. I delegationsordningen för bildningsnämnden är ärenden där utsättaren är en vuxen delegerade till skolchef. I Hallsbergs kommun är skolchef tillika förvaltningschef. Om utsättaren är rektor är ärendet delegerat till personalchef. Om ett barn eller elev utsätts för diskriminering eller kränkande behandling av en medarbetare under arbetstid, följs nedanstående rutin:

1. Anmälan sker i KBI. Anmälan lämnas automatiskt till skolchef via mail från KBI. Ansvarig är lärare/rector/annan medarbetare som får kännedom om att kränkning skett.
2. Skolchef blir informerad av rektor genom att rektor fyller i blankett för delegationsbeslut enligt 2.16 och skickar till skolchef för underskrift. Eventuell anmälan till annan myndighet diskuteras.
3. Vårdnadshavare informeras av rektor, samma dag som rektor får anmälan.
4. Utredning genomförs på följande vis: a. Separata utredningssamtal förs med samtliga berörda parter. Om medarbetaren önskar kan en facklig representant medverka b. Lämpliga åtgärder vidtas. Åtgärder som sätts in ska leda till långsiktiga och hållbara lösningar för barn/elev och medarbetaren. Datum 2021-09-21 21/BIN/291 Sida 8(9) c. Under utredningstiden har rektor kontakt med barnet/eleven och vårdnadshavare till den utsatte eller utsatta. Den berörda medarbetaren har kontakt med sin chef. d. I samråd med kommunens personalavdelning fattas beslut om eventuella arbetsrättsliga åtgärder enligt AB (allmänna bestämmelser). Facklig part kopplas in.
5. Uppföljning och utvärdering. Ansvarig är skolchef och/eller rektor. a. Följ upp med barn/elev och vårdnadshavare. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå. b. Uppföljning och utvärdering med berörd medarbetare. c. Rektor utvärderar om åtgärder fungerar.

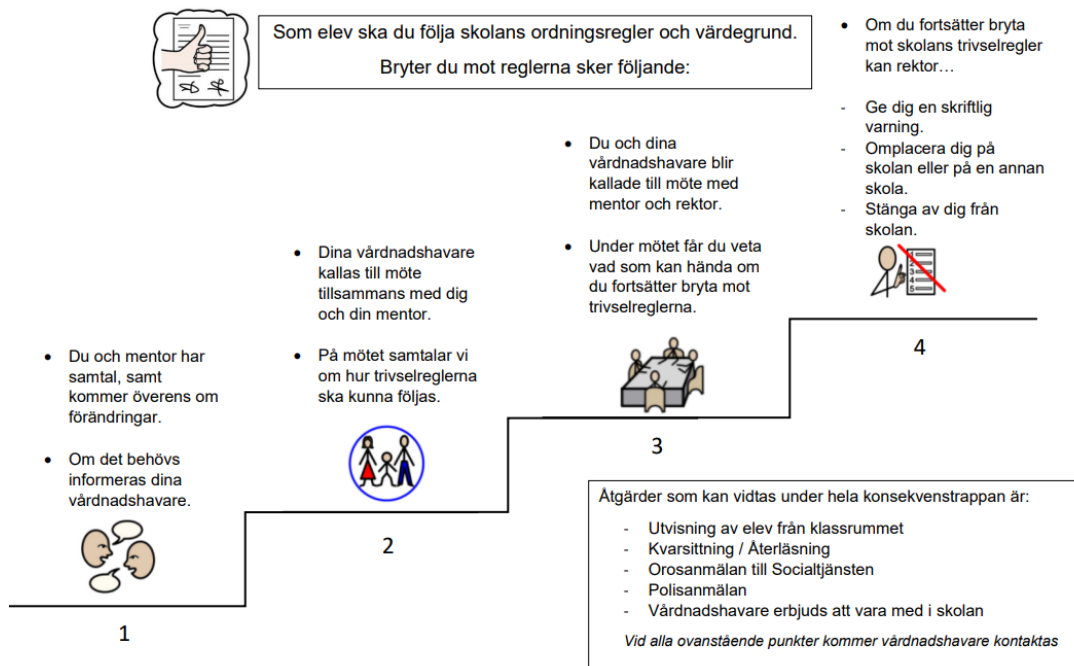
6. Utredning avslutas av skolchef.

7. Dokumentation av utredning, åtgärder och uppföljning sker i KBI.
Dokumentation kan i vissa fall även ske i personalakt.

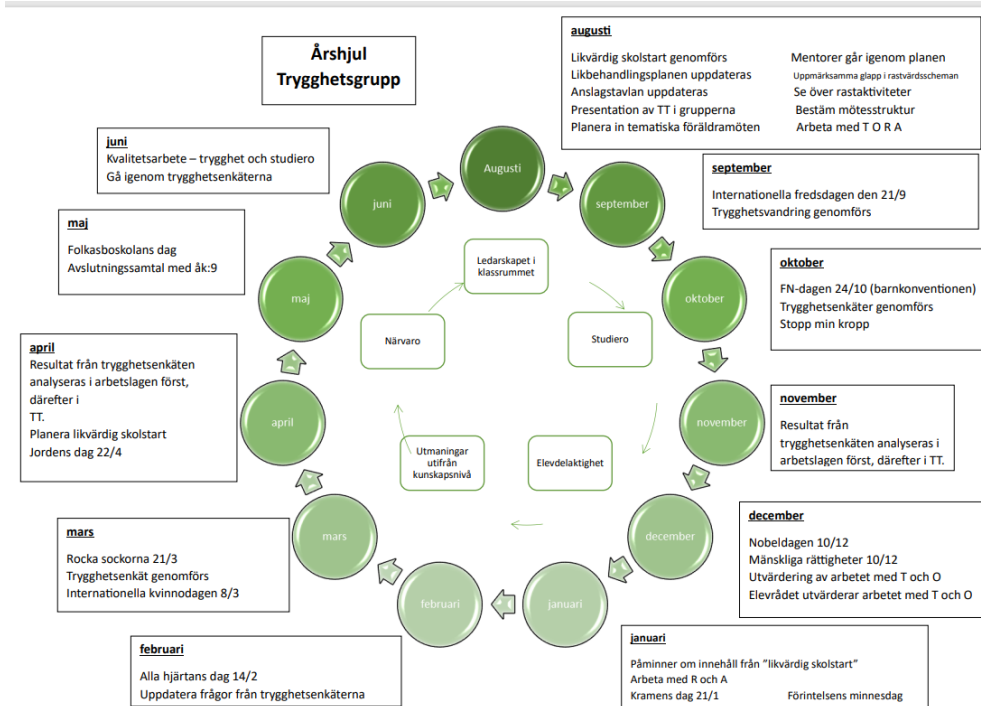
Bilagor

Bilaga 1 – Konsekvenstrappa

Folkasboskolans konsekvenstrappa

Bilaga 2 Årshjul trygghetsarbete och kvalitetsarbete

Bilaga 3 - Relevant lagstiftning

Skollagen (2010:800)

Kapitel 6 Aktiva åtgärder

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Diskrimineringslag (2008:567)

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens ändamål

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Lag (2014:958).

3 kap. Aktiva åtgärder

Inledande bestämmelser

1 § Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Lag (2016:828).

Arbetet med aktiva åtgärder

2 § Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3. Lag (2016:828).

3 § Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande.

Åtgärder ska tidplaneras och genomföras så snart som möjligt. Lag (2016:828).

Utbildning

Utbildningsanordnare

15 § Med utbildningsanordnare avses i detta kapitel den som bedriver

1. utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen (2010:800),
2. utbildning enligt högskolelagen (1992:1434), eller
3. utbildning som kan leda fram till en examen enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina.

Lag (2016:828).

Utbildningsanordnarens arbete med aktiva åtgärder

16 § Utbildningsanordnaren ska inom ramen för sin verksamhet bedriva ett arbete med aktiva åtgärder på det sätt som anges i 2 och 3 §§. Lag (2016:828).

18 § Utbildningsanordnaren ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Utbildningsanordnaren ska följa upp och utvärdera de riktlinjer och rutiner som finns enligt första stycket.

Lag (2016:828).

Samverkan

19 § I arbetet med aktiva åtgärder ska utbildningsanordnaren samverka med dem som deltar i sådan utbildning som avses i 15 § och med anställda i verksamheten. Lag (2016:828).

Dokumentation

20 § Utbildningsanordnaren ska varje år skriftligen dokumentera arbetet med aktiva åtgärder enligt 16 och 18 §§.

Dokumentationen ska innehålla

1. en redogörelse för alla delar av arbetet som det beskrivs i 2 och 3 §§,
2. en redogörelse för de åtgärder som vidtas och planeras enligt 18 §, och
3. en redogörelse för hur samverkansskyldigheten enligt 19 § fullgörs. Lag (2016:828).

Barnkonventionen

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

Artikel 2

1. Konventionsstaterna ska respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess förälders eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i övrigt.
2. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

Artikel 12

1. Konventionsstaterna ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.
2. För detta ändamål ska barnet, i alla domstolsförfaranden och administrativa förfaranden som rör barnet, särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom en företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med nationella procedurregler.

Artikel 14

1. Konventionsstaterna ska respektera barnets rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet.

2. Konventionsstaterna ska respektera föräldrarnas och, i förekommande fall, vårdnadshavares rättigheter och skyldigheter att på ett sätt som är förenligt med barnets fortlöpande utveckling ge barnet ledning då det utövar sin rätt.

3. Friheten att utöva sin religion eller tro får underkastas endast sådana inskränkningar som är föreskrivna i lag och som är nödvändiga för att skydda den allmänna säkerheten, rättsordningens grunder, folkhälsan eller den allmänna moralen eller andra personers grundläggande fri- och rättigheter.

Artikel 19

1. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder, administrativa, sociala och utbildningsmässiga åtgärder för att skydda barnet mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp, medan barnet är i föräldrarnas eller den ena förälderns, vårdnadshavarens eller annan persons vård.

2. Sådana skyddsåtgärder bör, där så är lämpligt, innefatta effektiva förfaranden för såväl upprättandet av sociala program som syftar till att ge barnet och de personer som har hand om barnet nödvändigt stöd, som för andra former av förebyggande och för identifiering, rapportering, remittering, undersökning, behandling och uppföljning av fall av ovan beskrivna sätt att behandla barn illa och, där så är lämpligt, förfaranden för rättsligt ingripande.

Artikel 28

1. Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till utbildning. I syfte att gradvis förverkliga denna rätt och på grundval av lika möjligheter ska de särskilt:

- (a) göra grundskoleutbildning obligatorisk och kostnadsfritt tillgänglig för alla,
- (b) uppmuntra utvecklingen av olika former av gymnasial utbildning inklusive såväl högskoleförberedande utbildning som yrkesutbildning, göra dessa tillgängliga och åtkomliga för varje barn samt vidta lämpliga åtgärder såsom införande av kostnadsfri utbildning och ekonomiskt stöd vid behov,
- (c) genom varje lämpligt medel göra högre utbildning tillgänglig för alla på grundval av förmåga,
- (d) göra utbildnings- och yrkesrelaterad information och vägledning tillgänglig och åtkomlig för alla barn,
- (e) vidta åtgärder för att uppmuntra regelbunden närvaro i skolan och minska antalet studieavbrott.

2. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att disciplinen i skolan upprätthålls på ett sätt som är förenligt med barnets mänskliga värdighet och i överensstämmelse med denna konvention.

3. Konventionsstaterna ska främja och uppmuntra internationellt samarbete i utbildningsfrågor, särskilt i syfte att bidra till att avskaffa okunnighet och analfabetism i hela världen och för att underlätta tillgång till vetenskaplig och teknisk kunskap och moderna undervisningsmetoder. Särskild hänsyn ska härvid tas till utvecklingsländernas behov.

Artikel 29

1. Konventionsstaterna är överens om att barnets utbildning ska syfta till att:

- (a) utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga,
- (b) utveckla respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt för principerna i Förenta nationernas stadga,
- (c) utveckla respekt för barnets föräldrar, för barnets egna kulturella identitet, språk och värden, för bosättningslandets och för ursprungslandets nationella värden och för kulturer som skiljer sig från barnets egen,
- (d) förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle i en anda av förståelse, fred, tolerans, jämställdhet mellan könen och vänskap mellan alla folk, etniska, nationella och religiösa grupper och personer som tillhör ett urfolk,
- (e) utveckla respekt för naturmiljön.

2. Inget i denna artikel eller i artikel 28 får tolkas så att det medför inskränkning i den enskildes och organisationers rätt att inrätta och driva utbildningsinstitutioner, dock alltid under förutsättning att de principer som fastställts i punkt 1 i denna artikel iakttas och att kraven uppfylls på att undervisningen vid dessa institutioner ska stå i överensstämmelse med vad som från statens sida angetts som miniminorm.

Artikel 30

I de stater där det finns etniska, religiösa eller språkliga minoriteter eller personer som tillhör ett urfolk ska ett barn som tillhör en sådan minoritet eller ett sådant urfolk inte förvägras rätten att tillsammans med andra medlemmar av sin grupp ha sitt eget kulturliv, att bekänna sig till och utöva sin egen religion eller att använda sitt eget språk.